

گزارش عملکرد

تامین اجتماعی در دولت یازدهم

با نزدیک شدن به پایان دوره چهارساله اول دولت تدبیر و امید، سازمان تامین اجتماعی که بازوی دولت در تعمیم و گسترش پوشش بیمه‌ای شناخته می‌شود، با اتخاذ رویکردی منطقی، با برنامه و همسو با دولت، تلاش کرده با اقدام‌ها و سیاست‌های بیمه‌ای و درمانی علاوه بر عرضه خدمات متنوع به مخاطبان ۵۲ میلیونی خود، در جهت نیل به توسعه پایدار در تمام بخش‌های اقتصادی و اجتماعی، دیگر ارکان اجرایی کشور را همراهی کند. در گزارشی که اداره کل روابط عمومی سازمان تامین اجتماعی منتشر کرده و در ادامه می‌آید، عملکرد و دستاوردهای بخش بیمه‌ای این سازمان در چهار سال گذشته مرور می‌شود.

تجمیع وصولی و افزایش منابع حاصل از مطالبات سازمان در دوره‌کرد اقتصادی، یکی از موفقیت‌های حوزه بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی در طول دولت یازدهم بوده است. در شرایط سخت اقتصادی و رکود حاکم بر آن، که صاحب‌بنگاه‌های تولیدی نقدینگی لازم برای پرداخت مطالبات سازمان تامین اجتماعی را ندارند، در سایه کمک و همراهی دوطرفه و درک متقابل و ایجاد حس اعتماد، ضمن کمک به ایجاد اشتغال و رفع بیکاری با اخذ تدابیر و تمهیدات مقتضی، برخی اقدامات وصولی مطالبات سازمان را در دوره سه ساله افزایش داده است؛ همچون صدور بخشنامه‌های راهگشا، تهاژ مطالبات بیمانکاران از وزارتخانه‌ها، شفاف‌سازی دستورالعمل‌ها، اعتمادسازی، سالم‌سازی و آموزش هیئت‌ها، مکانیزه شدن بررسی پرونده‌ها و الکترونیکی کردن ارائه لیست‌ها و ابلاغ‌ها، افزایش تعداد هیئت‌ها و کوتاه شدن مدت زمان رسیدگی به پرونده‌ها. بخشودگی جرائم بیمه‌ای کارفرمایان خوش حساب یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های حوزه بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی بوده که در دولت تدبیر و امید با هدف حمایت از تولید و رونق فضای کسب‌وکار اجرا شد. سازمان تامین اجتماعی به منظور افزایش رضایتمندی شرکای اجتماعی و کمک به کارفرمایان بدهکار با اجرایی کردن مصوبه توقف ممنوع‌الخروجی و توقیف ابزار تولید و تجهیزات کارفرمایان مدیون تا پایان برنامه پنجم توسعه، راه را برای توسعه اقدامات تجاری و اقتصادی کارفرمایان گشوده است.

عدم نیاز کارفرمایان کارگاه‌های دارای زیر ۱۰۰ نفر متقاضی تسهیلات بانکی به دریافت مقاصحاسب، تعامل با تشکل های کارفرمایی و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی، ایجاد امکان تسطیت پرداخت ۴ درصد بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان آور، و اجرای ماده ۱۰ قانون «تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع» در برنامه پنجم توسعه از دیگر فعالیت‌های حوزه بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی در مدت مذکور است.

تخفیف حق بیمه سهم کارفرمایی موضوع ماده ۸۰ قانون برنامه پنجم توسعه، نام‌نویسی متمرکز مخاطبان و تخصیص شماره تامین اجتماعی (SSN)، تشکیل پرونده فنی الکترونیک بیمه‌شدگان، و ایجاد تسهیلات جهت قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی از دیگر توفیقات سازمان تامین اجتماعی در دولت یازدهم است. همچنین در قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی که با یک یا چند نفر به صورت دسته‌جمعی (اشخاص حقیقی) منعقد می‌شود، سازمان تامین اجتماعی بدون اعمال هیچ گونه ضریب و محاسبه و مطالبه وجهی بابت حق بیمه قرارداد، مقاصحاسب ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی را برای آنها صادر می‌کند. ایجاد تسهیلات قانونی برای شرکت‌های دانش‌بنیان، بیمه کارفرمایان (اشخاص حقیقی) و مدیران اشخاص حقوقی غیردولتی، قانون معافیت بیمه کارفرمایی کارگاه‌های کشاورزی مشمول نظام صنفی کشاورزی و راه‌اندازی سامانه ارسال پیامک به کارفرمایان در هیئت‌های تشخیص مطالبات از دیگر اقدامات سازمان تامین اجتماعی در دولت یازدهم است. همچنین، امکان صدور پرداخت غیرحضور (اینترنتی) حق بیمه تمامی بیمه‌شدگان خاص از جمله صاحبان حرف و مشاغل آزاد، رانندگان، باربران، بافندگان قالی و شاغلان صنایع دستی زنبورداران از سوی سازمان تامین اجتماعی فراهم شده است. مشاهده اینترنتی سوابق بیمه‌شدگان با مراجعه به پایگاه اینترنتی www.tamin.ir، طرح پرونده الکترونیک و ابلاغ الکترونیک احکام مطالباتی، واگذاری تعهدات کوتاه‌مدت به کارفرمایان، حضور نماینده اتاق تعاون در هیئت‌های تجدیدنظر تشخیص مطالبات، ایجاد هیئت تجدیدنظر تشخیص مطالبات در تمامی ادارات کل استان‌ها، توسعه و تعمیم گسترش بیمه‌ای (نخبگان و استعدادهای برتر) و اجرای طرح مربوط به محاسبه پرداخت و تمرکز مستمری‌ها و بیمه بیکاری از دیگر اقدامات سازمان تامین اجتماعی در جهت ارتقای خدمات است. همچنین در این چهار سال کارگزاری‌های رسمی تامین اجتماعی توسعه بیشتری یافته‌اند که در چهار سال گذشته بیش از ۱۷۵ میلیون خدمت انجام داده‌اند.

انتصاب مشاور فرهنگی مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی با صدور حکمی، دکتر منصور اعتصامی را به سمت مشاور فرهنگی خود منصوب کرد. به گزارش اداره کل روابط عمومی سازمان تامین اجتماعی، بخشی از متن حکم صادرشده توسط دکتر سیدقتی نوربخش به شرح زیر است: «بی‌تردید تلاش‌های صادقانه و ارزشمند جنابعالی در احیای معاونت امور فرهنگی و اجتماعی سازمان و نقش ممتاز شما در گسترش روابط سازنده با شرکای اجتماعی و همچنین توسعه و تعمیم فرهنگ عمومی تامین اجتماعی در سطوح مختلف جامعه و سازمان از طریق ارائه راهکارهای علمی و اثرگذار در طول دوره تصدی معاونت مذکور، در حافظه تاریخی نهاد مقدسی چون تامین اجتماعی ماندگار و ابدی است و به مثابه ارغمانی گرانبها برای آیندگان به میراث خواهد ماند.»

۰۲ | کتبه نو

ویس مشرق

تشکرها

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی در مراسم اکران فیلم «آپاندیس» تشریح کرد:

مردم، دغدغه مشترک تامین اجتماعی با هنر و رسانه

ماقات کنیم. در دورانی که افزایش مستمری‌هایشان از حداقل دستمزد و نرخ تورم کمتر بود، منابع و سرمایه‌های آنها صرف کارهایی دیگر شد. تمام تلاش ما در چهار سال گذشته این بوده که در جهت برآورده‌سازی مطالبات اقشاری که جزو محروم‌ترین‌ها جامعه هستند، گام‌هایی برداریم و گرهی از مشکلات آنها باز کنیم. اما مشکلات همچنان زیاد است و نیاز است همراهی‌مان استمرار داشته باشد.» نوربخش درباره فیلم «آپاندیس» گفت: «این فیلم یکی از موضوعات اجتماعی بسیار جدی، که مبتلابه بیمه‌شدگان سازمان تامین اجتماعی است، را به زبان هنری سینما به نمایش می‌گذارد و از این نظر ارزشمند است.» گفتنی است در پایان این مراسم گروه تولید این فیلم، با اهدای لوحی به مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی، از وی تقدیر کردند.

گذاشته بودند و بیشتر دنبال سوءاستفاده‌های سیاسی بودند که آسیب‌های جدی به پیکره سازمان تامین اجتماعی وارد کرد.» نوربخش با تأکید بر اینکه همه رسانه‌ها رسانه تامین اجتماعی هستند، خاطرنشان کرد: «معتقدیم سازمان تامین اجتماعی از این رو که متعلق به مردم است باید شفاف عمل کند.» نوربخش با تشکر از همراهی تمام رسانه‌ها اظهار کرد: «اگر کوچک‌ترین موفقیتی داشته‌ایم به دلیل همین تعامل صمیمانه و مبتنی بر صداقت و شفافیت با رسانه‌ها بوده که امیدوارم همین راه ادامه پیدا کند.» مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی خواسته‌ها و انتظارات عمومی از تامین اجتماعی را زیاد و حیاتی خواند و اضافه کرد: «مطالبات مردم بسیار بیش از آن چیزی است که ما هم‌اینک انجام می‌دهیم. شرمند ۶ میلیون مستمری‌بگیری هستیم که توانسته‌ایم آنطور که لازم است برای آنها جبران

خدمت مختلف عهده‌دار است.» نوربخش با ذکر اینکه سازمان تامین اجتماعی فرازوفرودهای زیادی در حیات ۶۴ساله خود داشته، به بحران‌های این سازمان در دولت‌های نهم و دهم اشاره کرد و گفت: «سازمان تامین اجتماعی در دولت‌های نهم و دهم روزهای دشواری را پشت سر گذاشت که بیشتری رنج آن را نیز بیمه‌شدگان و مستمری‌گیران متحمل شدند و به دلیل آلودگی به مسائل حاشیه‌ای و خارج از حیطه مأموریت، اموال متعلق به آنها حیفاومیل شد.» مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی با بیان اینکه در دولت یازدهم سعی شد از حاشیه و حاشیه‌سازی دوری شود، گفت: «یکی از حاشیه‌های بزرگ در دو دولت گذشته، ورود سازمان تامین اجتماعی به مسائل غیرمرتبط و سیاسی‌کاری‌های رسانه‌ای و ایجاد روزنامه بود که رسالت‌های حرفه‌ای را کنار

رونق ساخت وساز و همکاری کارفرمایان، چتر بیمه‌ای کارگران ساختمانی را بازتر می‌کند

بیمه کارگران ساختمانی؛ بنای نیمه‌کاره

منابع بیمه کارگران از دو بخش ۷درصد حق بیمه کارگر و ۱۵درصد عوارض ساخت‌وسازها تامین می‌شود که وجود و پرداخت بخش دوم به رونق ساخت‌وسازها ارتباط دارد.

منابع تامین اجتماعی صرف بیمه کارگران ساختمانی شود، به نوعی اجحاف در حق بیمه‌شده‌هاست. مهرداد قریب، مدیرکل درآمد حق بیمه سازمان تامین اجتماعی، هم در گفتگو با آتیه‌نو توضیح می‌دهد: «طبق قانون اصلاح ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب هفتم دی‌ماه ۹۳ مجلس شورای اسلامی، سازمان تامین اجتماعی مکلف است با دریافت ۷درصد حق بیمه سهم بیمه‌شده از کارگر و ۲۰درصد مجموع عوارض صدور پروانه از مالک نسبت به تاووم پوشش بیمه‌ای تمام کارگران ساختمانی اقدام کند.» به گفته این مقام مسئول، چنانچه کارگران ساختمانی در کارگاه‌های ساختمانی اشتغال به کار داشته باشند که کارفرما ندارند و با عملیات ساختمانی با انعقاد قرارداد بیمه‌کاری انجام می‌شود، کارفرمای مربوطه مکلف است لیست و حق بیمه کارکنان شاغل در کارگاه را همانند سایر کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قوانین کار و تامین اجتماعی با نرخ کامل، ارسال و پرداخت کند. قریب عنوان می‌کند: «همه کارگران ساختمانی که با رعایت قانون و ضابطه مربوطه در شمول قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی قرار گرفته‌اند، فارغ از فصلی و دائمی بودن فعالیت آنها در دوره اعتبار کارت مهارت، مشمول تسهیلات قانون تامین اجتماعی هستند و مکلف‌اند حق بیمه مربوطه را طبق مقررات به شعبه‌های تامین اجتماعی پرداخت کنند.» به هر حال، اگر هم قرار است دولت به کارگران ساختمانی کمک کند و آنها را تحت حمایت خود قرار دهد، نباید این حمایت‌ها از جیب بیمه‌شده‌ها باشد، بلکه باید با حمایت دولت و کارفرمایان محقق شود.

به رونق ساخت‌وسازها ارتباط دارد.» به گفته نوربخش، در حال حاضر در شرایط رکود ساختمان‌سازی، ۸۰۰میلیارد تومان بابت ایفای این تعهد خارج از منابع پیش‌بینی شده هزینه شده است. وی ادامه داد: «با اینکه اعتبارات بیمه کارگران ساختمانی به صورت کامل برآورده نشده است، از اجرای قانون استنکاف نکرده‌ایم. ولی انتظار می‌رود آنها حل خواهد شد و سایر مشکلات حمایتی آنها هم برطرف می‌شود.» بسیاری از دستگاه‌های مسئول به تعهدات خود در خصوص پرداخت حق بیمه کارگران ساختمانی عمل نکرده‌اند، با این حال، ربیعی تأکید کرد: «تا پایان امسال، ۲۰۰هزار کارگر ساختمانی دیگر را بیمه خواهند کرد.» همچنین چند ماه قبل نیز دکتر سیدقتی نوربخش، مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی، تأکید کرد: «این سازمان برای ایفای تعهدات خود مبنی بر پوشش بیمه‌ای کارگران ساختمانی، سامانه‌ای برای شناسایی آنها فراهم کرده است. ثبت‌نام‌های انجام‌شده در این سامانه، براساس دو شرط اشتغال به کار و اخذ گواهی از فنی‌حرفه‌ای بررسی شد و آنها که شرایط لازم را نداشتند حذف شدند.» وی با اشاره به نحوه محاسبه و پرداخت حق بیمه‌ها گفت: «طبق قانون،

تأکید کرد: «در بخش ساختمان توانستیم به رشد بالا برسیم و کارگران ساختمان روزهای سختی را گذرانند. اما با پیگیری‌هایی که کردیم، در سال ۹۶ کارگران ساختمانی که در سامانه ثبت‌نام کردند و مهارت فنی‌حرفه‌ای را کسب کردند، قطعا بیمه خواهند شد و هیچ کدام بدون بیمه نخواهند بود. با این اقدام مشکل درمان آنها حل خواهد شد و سایر مشکلات حمایتی آنها هم برطرف می‌شود.» بسیاری از دستگاه‌های مسئول به

تعهدات خود در خصوص پرداخت حق بیمه کارگران ساختمانی عمل نکرده‌اند، با این حال، ربیعی تأکید کرد: «تا پایان امسال، ۲۰۰هزار کارگر ساختمانی دیگر را بیمه خواهند کرد.» همچنین چند ماه قبل نیز دکتر سیدقتی نوربخش، مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی، تأکید کرد: «این سازمان برای ایفای تعهدات خود مبنی بر پوشش بیمه‌ای کارگران ساختمانی، سامانه‌ای برای شناسایی آنها فراهم کرده است. ثبت‌نام‌های انجام‌شده در این سامانه، براساس دو شرط اشتغال به کار و اخذ گواهی از فنی‌حرفه‌ای بررسی شد و آنها که شرایط لازم را نداشتند حذف شدند.» وی با اشاره به نحوه محاسبه و پرداخت حق بیمه‌ها گفت: «طبق قانون،

تأکید کرد: «در بخش ساختمان توانستیم به رشد بالا برسیم و کارگران ساختمان روزهای سختی را گذرانند. اما با پیگیری‌هایی که کردیم، در سال ۹۶ کارگران ساختمانی که در سامانه ثبت‌نام کردند و مهارت فنی‌حرفه‌ای را کسب کردند، قطعا بیمه خواهند شد و هیچ کدام بدون بیمه نخواهند بود. با این اقدام مشکل درمان آنها حل خواهد شد و سایر مشکلات حمایتی آنها هم برطرف می‌شود.» بسیاری از دستگاه‌های مسئول به تعهدات خود در خصوص پرداخت حق بیمه کارگران ساختمانی عمل نکرده‌اند، با این حال، ربیعی تأکید کرد: «تا پایان امسال، ۲۰۰هزار کارگر ساختمانی دیگر را بیمه خواهند کرد.» همچنین چند ماه قبل نیز دکتر سیدقتی نوربخش، مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی، تأکید کرد: «این سازمان برای ایفای تعهدات خود مبنی بر پوشش بیمه‌ای کارگران ساختمانی، سامانه‌ای برای شناسایی آنها فراهم کرده است. ثبت‌نام‌های انجام‌شده در این سامانه، براساس دو شرط اشتغال به کار و اخذ گواهی از فنی‌حرفه‌ای بررسی شد و آنها که شرایط لازم را نداشتند حذف شدند.» وی با اشاره به نحوه محاسبه و پرداخت حق بیمه‌ها گفت: «طبق قانون،

منابع بیمه کارگران از دو بخش ۷درصد حق بیمه کارگر و ۲۰درصد عوارض ساخت‌وسازها تامین می‌شود که وجود و پرداخت بخش دوم

مریم طالبی

روزنامه نگار

هفته گذشته خبری منتشر شد مبنی بر اینکه مسئول کمیته پیگیری بیمه در کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ساختمانی، خواستار پاسخ شفاف مسئولان تامین اجتماعی شده تا پیگیر وضعیت تعداد کارگران ساختمانی بیمه‌شده باشند.

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ساختمانی معتقد است: «قرار بود سازمان تامین اجتماعی سالانه ۲۰۰ هزار کارگر ساختمانی را بیمه کند، اما به هنوز این امر محقق نشده است.» برای پیگیری این خبر، به سراغ یکی از مسئولان ارشد سازمان تامین اجتماعی رفتم و کم‌وکیف این مسئله را جویا شدم. محمدرحمن زدا، معاون فنی و درآمد سازمان تامین اجتماعی، در گفتگو با آتیه‌نو در پاسخ به دغدغه بیمه کارگران ساختمانی می‌گوید: «سازمان تامین اجتماعی تمایل دارد همه کارگران ساختمانی را به صورت یکجا بیمه کند، به این شرط که حق بیمه مورد نظر توسط دستگاه‌های مربوطه پرداخت شود.»

طبق قانون، باید ۷ درصد حق بیمه توسط خود کارگران ساختمانی و ۲۰ درصد دیگر از محل صدور پروانه‌های ساختمانی پرداخت شود. به گفته این مقام مسئول، اگر محل صدور پروانه‌های ساختمانی حق بیمه را بپردازد، سازمان تامین اجتماعی نیز می‌تواند همه کارگران را تحت پوشش بیمه قرار دهد، اما تا به امروز این مسئله تحقق نیافته است.

زدا خاطر نشان می‌کند: «از ۲ هزار و ۵۰۰میلیارد تومان حق بیمه‌ای که باید توسط محل صدور پروانه‌های ساختمانی به سازمان تامین اجتماعی پرداخت شود، تنها ۴۵۰میلیارد تومان پرداخت شده؛ یعنی ۲ هزار میلیارد تومان سوخت شده است.» وی با تأکید بر اینکه ۸۰۰ هزار کارگر ساختمانی بیمه‌شده داریم، تصریح می‌کند: «با وجود چنین شرایطی که پرداخت حق بیمه‌های کارگران ساختمانی با مشکل مواجه است، منت‌هائمی توانیم بدهد بیشتری از این کارگران را بیمه کنیم، بلکه حتی لازم است از تعداد آنها بکاهیم.» به اعتقاد معاون فنی و درآمد سازمان تامین اجتماعی، وقتی دولت تعهد می‌کند حق بیمه فلان گروه از جامعه را پرداخت کند، حتی اگر این پرداخت به موقع انجام نشود، سازمان می‌داند که از دولت فلان مبلغ را طلبکار است که بالاخره روزی تسویه خواهد شد، اما این مسئله در باره بیمه کارگران ساختمانی صدق نمی‌کند و حق بیمه‌هایی که از این مسیر پرداخت نمی‌شود سوخت خواهد شد. زدا توصیه می‌کند: «برای اصلاح وضعیت بیمه کارگران ساختمانی لازم است سازوکار تغییر کند و نماینده‌های محترم مجلس در قوانین مرتبط با این موضوع بازنگری کنند.»

مشکلات کارگران ساختمانی دیده می‌شود

مشکلات کارگران ساختمانی بر کسی پوشیده نیست. پیش‌تر نیز علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، با بیان اینکه کارگران ساختمانی سال گذشته سال سختی را پشت سر گذاشته‌اند،